

Capitolul 5, 12-21 – păcatul, adică starea omului „în carne” și eliberarea lui din ea. Două familii și două poziții în legătură cu primul și cu al doilea om.

Cu versetul 12, așa cum am amintit în introducere, începe partea a doua a scrisorii. Apostolul nu mai tratează problema *vinei* omului și a *iertării* ei, ci vorbește despre *păcat* ca atare și despre *eliberarea* celui credincios de puterea și stăpânirea păcatului. Oricât de mare și minunată ar fi iertarea, ea nu este totul. Lumina lui Dumnezeu arată conștiinței trezite a omului nu numai multele păcate, care sunt pe drumul lui, ci și *izvorul* din care a curs apa murdară, *pomul* care a purtat fructele rele. Cunoașterea acestora, cu alte cuvinte, descoperirea stricăciunii interioare nevindecabile, a naturii stării noastre fără speranță, este mult mai îngrozitoare decât trezirea conștiinței cu privire la vină; dar cu atât mai plăcut este mesajul cu privire la ce a făcut Dumnezeu în Hristos, ca să ne scoată din adâncimea acestei stricăciuni. Cu cât înveți mai mult pe drumul experiențelor dureroase ce este *carnea*, cu atât mai mare este bucuria cu privire la rezultatele depline ale lucrării lui Hristos.

Secole la rând, credincioșii au înțeles foarte puțin despre judecata „omului vechi”, care a avut loc la cruce, și mult mai puțin au înțeles noua poziție a credinciosului în Hristos cel înviat. Se credea că trebuie să te mulțumești cu prezența păcatului, oricât ți-ar fi mers de bine sau de rău, fără să ai mai multă speranță și putere asupra lui decât are omul care a ajuns să cunoască sfințenia lui Dumnezeu și care acum se străduiește cu toată sinceritatea, dar desigur zadarnic, să devină un om mai bun. Dumnezeu să fie laudat, că în harul Său mare a făcut să vină lumina în întuneric!

Să ascultăm cum continuă apostolul învățătura lui: »De aceea, după cum printr-un singur om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, și astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor, căci toți au păcătuit« (versetul 12). Să observăm mai întâi, că tema începută aici se continuă abia în versetul 18 cu cuvintele: »Astfel, deci, după cum printr-o *singură* greșală a venit condamnarea peste toți oamenii, tot așa ...«. Versetele 13-17 constituie o frază intercalată. Prin desconsiderarea acestei situații s-a ajuns la interpretări greșite. Dacă se ține seama de ea, legătura de idei este clară și simplă.

»De aceea.« De ce »*de aceea*«? Instinctiv ești tentat să întrebi: Unde este legătura cu cele spuse anterior? Greșim când interpretăm gândurile apostolului în felul următor: deoarece dragostea lui Dumnezeu s-a dovedit a fi izvorul, și moartea și învierea lui Hristos mijlocul prin care a devenit posibilă împăcarea, cu toate rezultatele ei minunate, »*de aceea*« putem trece la un alt aspect al acestei teme minunate? Și anume, cum prin neascultarea *unui* om (Adam), a căpeteniei căzute a familiei umane, a avut loc atragerea în păcat și moarte a familiei umane, în timp ce *un* Om, al doilea Om (Hristos), prin ascultarea Sa, a devenit capul unei noi familii, ai cărei membrii posedă două naturi, una descendentă din Adam, cealaltă din Hristos.

»De aceea, după cum printr-un *singur* om ...« În învățătura prezentată în continuare în scrisoare nu mai este vorba de iudei și de păgâni; paguba a avut loc, păcatul a venit în lume, cu mult înainte de a exista poporul Israel și Legea. Chiar dacă prin Lege păcatul »s-a înmulțit«, omul fiind acum un „călcător” al poruncilor bune și sfinte ale lui Dumnezeu, păcatul ca atare era în lume *înainte* de a fi Legea. El a venit în lume prin primul om. De aceea consecințele se extind la toți urmașii lui. »Prin păcat a venit moartea, și moartea a trecut asupra *tuturor* oamenilor (iudei și păgâni)«, ea domnește peste toată omenirea ca împărat al groazei, »căci toți au păcătuit«. Nu s-a rămas la un singur păcat, cel înfăptuit în grădina Eden – *toți* au păcătuit. Și de aceea omul moare, nu numai pentru că descinde dintr-o pereche de oameni căzută, și așa numitul „păcat moștenit” locuiește în el, ci pentru că el însuși s-a făcut vinovat. Fiind născut sub păcat, este *apt* și *înclinat* să păcătuiască, dar el se face *vinovat* în primul rând prin aceea că păcătuiește conștient. Dacă Dumnezeu atribuie în har lucrarea lui Hristos copiilor minori sau oamenilor care nu au posedat niciodată minte, deci stau pe aceiași treaptă cu minorii – căci Fiul Omului a venit *să mântuiască pe cei pierduți*, și *nu este* voia Tatălui nostru din ceruri ca să piară vreunul din acești micuți (Matei 18, 11,14) – atunci aceasta este un gând deosebit de mângâietor și ne arată mărimea harului mântuitor al lui Dumnezeu, dar nu schimbă cu nimic realitatea serioasă, că omul este

sortit morții, pentru că *a păcătuit*. Chiar dacă căderea lui Adam a fost prima cauză pentru soarta îngrozitoare a omului muritor fără de Dumnezeu, prin aceasta nu este înlăturată nicidecum însemnătatea și amploarea problemei. La păcatul lui Adam se adaugă urmările drepte ale *vinei personale*.

Dar dacă, așa cum mereu ni se arată în Cuvântul lui Dumnezeu, fapta *unui singur* om a adus pe toți urmașii săi, da, întreaga *creație*, sub sentința morții, nu este atunci fără sens, sau în contradicție cu caracterul lui Dumnezeu, când printr-*un* Om introduce o îndreptățire a vieții, îndreptată către *toți* oamenii? (versetul 18) Dimpotrivă! Dar înainte de a ne ocupa mai îndeaproape cu tratarea detaliată și interesantă a acestei întrebări făcută de apostol, trebuie să ne ocupăm cu conținutul frazei intermediare (versetele 13-17).

»Căci până la Lege, păcatul era în lume; dar păcatul nu este ținut în seamă când nu este o Lege« (versetul 13). Existența morții era dovada de netăgăduit că păcatul era prezent, căci moartea este plata păcatului. O faptă nu devine păcat prin aceea că ea este interzisă de lege. Legea schimbă ce-i drept caracterul păcatului, făcându-l încălcarea unei anumite porunci. De aceea: »unde nu este lege, nu este nici *călcare de lege*« (capitolul 4 versetul 15). Sau: »păcatul nu este ținut în seamă când nu este o lege«. Dar chiar dacă la început nu a fost Legea, oamenii aveau totuși o conștiință și, chiar dacă neclar, un sentiment de datorie față de Dumnezeu necunoscut. »Până la Lege, *păcatul* era în lume«, și conștiința își ridică vocea acuzatoare, chiar dacă nu se poate spune că oamenii au încălcat o poruncă cunoscută a lui Dumnezeu. De îndată ce vine o lege, lucrurile se schimbă. Legea ține seama de păcat, îl înscrie totodată în cartea sa de acuzare și „greșeala se înmulțește”.

»Păcatul« este o noțiune mult mai generală decât »greșeala«. Nu orice păcat este greșeală, așa cum am văzut. Un păcat poate fi socotit o greșeală abia atunci când printr-o lege se știe că ceea ce faci este rău.

»Totuși«, continuă apostolul, »moartea a domnit de la Adam până la Moise chiar și peste cei ce nu păcătuiseră printr-o încălcare asemănătoare cu a lui Adam, care este o imagine a Celui ce avea să vină« (versetul 14). Cu toate că păcatul nu a fost ținut în seamă până la Moise, dătătorul Legii, moartea a domnit totdeauna, chiar și asupra acelor care nu au păcătuit într-un chip asemănător lui Adam, adică, nu au încălcat o anumită poruncă a lui Dumnezeu. Să observăm diferența: Adam avea o poruncă, și anume, să nu mănânce din pomul cunoștinței binelui și răului, prin Moise a fost dată Legea, totalitatea poruncilor lui Dumnezeu. Adam a încălcat această singură poruncă, Israel a încălcat toată Legea; amândoi s-au făcut vinovați în chip asemănător. Nu tot așa oamenii din perioada intermediară, dinainte și de după potop. Ei nu au posedat nici o singură poruncă și nici Legea toată, dar ei au păcătuit, și de aceea moartea a domnit de la căderea în păcat și până a venit Legea.

Se pare că apostolul se gândește la un loc din prorocul Osea, atunci când vorbește despre forma păcatului lui Adam. Dumnezeu lasă să se spună acolo poporului Său pământesc, că s-a comportat fără credincioșie și »Ca Adam, ei au călcat legământul« (Osea 6, 7). Legământul și poruncile date au fost diferite în cele două cazuri, dar principial Adam și Israel au păcătuit în același fel. Altfel a fost, așa cum s-a spus, în perioada de la Adam până la Moise; atunci nu erau păgâni, sau națiuni, și un popor despărțit prin prescripții legale, ci numai o familie omenească mare, și aceasta stătea fără nici o excepție sub păcat și moarte.

Dar ce vrea apostolul să spună, când numește pe Adam »imagine a Celui ce avea să vină«? Adam, capul primei creații, a devenit tatăl copiilor lui abia *după* căderea sa în păcat și în felul acesta a transmis consecințele căderii lui asupra tuturor urmașilor lui. Începutul cărții Geneza ne dă cheia pentru înțelegerea întregii istorii a neamului omenesc până în zilele noastre. Greșeala *unui singur* (Adam) a adus moartea asupra *multora*, adică, peste toți care îi aparțineau, indiferent cât de mult au păcătuit prin încălcarea anumitor porunci sau au păcătuit fără porunci. Tot așa minunatul dar al harului lui Dumnezeu s-a îndreptat printr-*un* Om (Hristos) spre *mulți*, adică spre toți aceia pe care Dumnezeu I i-a dat și i-a adunat într-o familie, avându-L pe El Cap. Aceasta ne face să înțelegem în ce fel Adam era o imagine a lui Hristos. Primul om și al doilea

Om au devenit capetele unor familii, a unor generații, unul al unei creaturi căzute în păcat și moarte, celălalt ca Omul înviat victorios în dreptate și viață.

»Dar cu darul fără plată nu este ca și cu greșeala? Căci dacă prin greșeala unuia singur, cei mulți au murit, cu mult mai mult harul lui Dumnezeu și darul pe care ni l-a făcut harul acesta într-un singur Om, Isus Hristos, s-au dat din belșug celor mulți« (versetul 15). Argumentarea este foarte simplă și concludentă. Dacă este drept, și aceasta nu putea nici un iudeu, da, nici un om, s-o contrazică, că toți urmașii lui Adam trebuiau să suporte consecințele păcatului tatălui lor, atunci este *mult mai* drept ca rezultatele harului lui Dumnezeu descoperit în Hristos să devină partea tuturor celor care Îl primesc prin credință. Ce a devenit Adam (ca imagine a Celui care avea să vină) pentru urmașii lui *în privința răului*, a devenit Hristos într-o plinătate copleșitoare *în privința binelui* pentru toți cei care Îi aparțin. Putea să fie altfel, dacă ținem seama de izvorul din care a venit acest har și de canalul prin care ne-a fost dat? Nu, dacă prin greșeala unuia »cei mulți au murit«, prin Unul, Isus Hristos, »harul lui Dumnezeu *s-a dat din belșug* celor mulți«.

Să observăm folosirea aici și în versetele care urmează a cuvântului »mulți«. Noi ne-am putea probabil gândi că »toți» ar fi fost mai simplu și mai potrivit. Dar făcând excepție de intenționata punere față în față a *unuia și multora*, expresia a fost aleasă ca să elimine de la început orice neînțelegere. În legătură cu Adam, ea include de la sine pe toți oamenii, căci Adam este tatăl tuturor și natura lui a fost transmisă tuturor; în legătură cu Hristos însă, se poate referi numai la toți aceia care au venit la Hristos și astfel în El, Cel înviat, au devenit părtași naturii noi. Cuvântul »toți» ar fi putut oferi în acest caz ocazia unei interpretări cu totul greșite.

În afară de aceasta există o diferență nu numai în ceea ce privește *măsura* celor ce au avut loc, ci și în *felul* în care a avut loc. Dacă până acum au stat înaintea noastră două *partide*, deci două persoane, acum suntem conduși spre *lucruri* sau *acțiuni* pe baza cărora se bazează diferențierile. »Și darul nu este ca prin acel unul care a păcătuțit? Căci judecata (sau acțiunea) venită de la unul a adus condamnarea, dar darul harului, venit în urma multor greșeli, a adus îndreptățire« (versetul 16). *O singură* greșală a căpeteniei neamului omenesc a adus condamnarea, în timp ce darul harului lui Dumnezeu a dus pe cei ce cred din *multe* greșeli într-o stare de dreptate.

Justificând mai departe acest gând, apostolul continuă: »Dacă deci, prin greșeala unuia singur, moartea a domnit prin el singur, cu mult mai mult cei ce primesc plinătatea harului și darul liber al dreptății, vor domni în viață, prin acel unul singur, Isus Hristos« (versetul 17). S-ar putea crede, că potrivit frazei anterioare, fraza următoare ar trebui să sune: »*viața va domni*». Dar nu, noi citim: »cu mult mai mult *cei ce* primesc plinătatea harului și darul liber al dreptății, vor domni în *viață* ...« Cât de triumfător s-a dovedit puterea harului, biruind toate piedicile! Realmente, ea a depășit »cu mult mai mult» păcatul și urmările lui. Toți cei care cred în Isus, fie ei păcătoși dintre păgâni sau călcători ai Legii, primesc plinătatea darului liber al harului, care nu numai îndepărtează vina și păcatele lor, ci le dă și viață, viață veșnică, prin Unul, Isus Hristos. Păcatul primului om a rupt haina *nevinovăției* și a adus *moartea*; sângele lui Isus Hristos dăruiește celor ce cred haina *dreptății lui Dumnezeu*, îi conduce într-o stare cu totul nouă, mult mai minunată decât aceea în care s-a aflat Adam înainte de cădere, le dă *viața veșnică*, da, în viața aceasta un loc de impunere. Ei nu numai că nu vor putea pierde ce au primit, ci ei vor *domni* în viață prin Isus Hristos.

Vedem mereu că rezultatele harului divin, corespunzătoare naturii și slavei lui Hristos, depășesc cu mult mai mult urmările păcatului, și putem înțelege că apostolul, înaintând mereu, în cele din urmă se exprimă cuprins fiind de o uimire sfântă: »*Deci ce vom zice?*«

Așa cum am remarcat, cu versetul 17 se încheie lungă frază intermediară, și în continuarea învățaturii din versetele 13-17 se reia expunerea de idei întreruptă în versetul 12. »Astfel, deci, după cum printr-o *singură* greșală a venit condamnarea peste toți oamenii, tot așa, printr-o *singură* faptă de dreptate a venit către toți oamenii o îndreptățire a vieții.« Să observăm aici în primul rând cuvântul »toți oamenii«. În ambele cazuri rezultatul celor petrecute se îndreaptă spre *toți* oamenii; niciunul nu este exclus. În acest verset este vorba exclusiv de direcția originală sau ținta uneia sau alteia dintre fapte. Una duce la condamnare, cealaltă la îndreptățirea vieții, fără să mai vorbim de faptul dacă direcția sau ținta se schimbă prin harul lui Dumnezeu sau prin

necredința omului, sau cu alte cuvinte, dacă sunt din aceia care prin credință scapă de condamnare, și pe de altă parte, dacă sunt unii care fac zadarnic pentru ei înșiși hotărârea de har a lui Dumnezeu.

După ce ne-a fost prezentată *dimensiunea* celor două *fapte*, ajungem în versetul 19 la *rezultatele* efective ale *poziției* căpeteniilor celor două familii: »Căci după cum, prin neascultarea unui singur om (Adam), cei mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa, prin ascultarea unui singur Om (Hristos), cei mulți vor fi făcuți drepti.« Deoarece după învățăturile clare și precise ale Scripturii nu „toți oamenii” vor fi îndreptățiți prin credință, Duhul Sfânt a trebuit aici să folosească expresia »cei mulți«, adică, în ambele cazuri, mulțimea de oameni care s-a făcut una cu capul lor. Că în primul caz (Adam) se cuprinde tot neamul de oameni (deci *toți* oamenii, ca în versetul 18), este de la sine înțeles, căci de la natură toți se află pe fundamentul tatălui lor, „în starea de *păcătoși*”. În privința aceasta nu este nici o diferență. Mereu se accentuează realitatea serioasă, că toată familia de oameni – *toți, cei care sunt ai lui Adam* – sunt în aceeași poziție cu părintele lor: păcătoși, despărțiți de Dumnezeu, da, ostili față de Dumnezeu și fără nici o dorință să se întoarcă la El. În al doilea caz este de asemenea vorba de mulți, care sunt legați cu „Unul”, adică de toți aceia »care sunt *ai lui Hristos*«, care prin credința în El sunt așezați în poziția de »îndreptățiți« - »copiii pe care Dumnezeu I i-a dat«; dar cu toate că printr-o singură faptă de dreptate a venit către toți oamenii o îndreptățire a vieții (versetul 18), așa că evanghelistul poate merge în toată lumea și poate vesti întregii creaturi vestea bună despre Fiul lui Dumnezeu, *acțiunea* efectivă și definitivă a lucrării de mântuire se limitează însă numai la *oamenii* care primesc mesajul. Sunt totodată cunoscuții »cei mulți«, care stau sub consecințele lucrării *unei* anumite Persoane: o clasă „păcătoși” prin neascultarea lui Adam, ceilalți „cei îndreptățiți” prin ascultarea lui Hristos.

După această tratare detaliată a învățăturii cu privire la cele două familii și a căpeteniilor lor, îi mai rămâne apostolului să spună un cuvânt despre un subiect, pe care l-a schițat mereu, *Legea*. Cu ce scop a fost dată de fapt *Legea*? Omul religios s-ar putea gândi, ca să dea naștere la o îndreptățire înaintea lui Dumnezeu, chiar dacă este ea omenească. Nu a promis ea viață, celui ce o ține? Vai, cât de cu totul altul este răspunsul pe care apostolul îl dă aici! El spune: »Dar *Legea* a intervenit« - a venit ca o chestiune paralelă între primul și al doilea om - »*ca să se înmulțească greșeala*« (versetul 20). Într-adevăr, nu putea să fie nici un alt rezultat mai umilitor și mai zdrobitor pentru mândria omenească. Păcatul ca atare era prezent înainte să fie dată *Legea*, dar el trebuia să se descopere prin *Lege* în toată grozăvia lui, adică, ca o revoltă directă împotriva poruncilor sfinte ale lui Dumnezeu și desconsiderare a autorității Lui divine. Ar fi fost imposibil pentru Dumnezeu să dea o *Lege* prin care *păcatul* să se înmulțească foarte mult. Cum ar putea El să fie într-un fel oarecare urzitorul păcatului? El putea desigur, să dea un fir călăuzitor pentru umblarea omului, ca prin aceasta să-i arate situația în care se află. *Legea* a intervenit, ca să se înmulțească *greșeala*, sau, așa cum citim în alt loc, ca »păcatul să se arate ca *păcat*«, da, ca »păcatul să se arate *afară din cale* de păcătos« (capitolul 7, versetul 13). *Legea* a adus mai întâi la lumină starea omului căzut, făcând ca voia lui proprie și mândria, împreună cu patimile păcatului care locuiesc în el să se trezească și să se desfășoare fără nici un fel de bariere.

»Iar unde s-a înmulțit păcatul, acolo harul s-a înmulțit și mai mult, pentru ca, după cum păcatul a stăpânit prin moarte, tot așa harul să stăpânească prin dreptate, dând viața veșnică prin Isus Hristos, Domnul nostru« (versetele 20b-21). Răspuns vrednic de adorare al harului lui Dumnezeu la vina și stricăciunea omului! El acționează neîngrădit și serbează triumfurile lui cele mai minunate acolo unde pentru om nu exista nici o speranță și îl aștepta o judecată necruțătoare. Și el le serbează nu *în paguba* dreptății lui Dumnezeu, nu, harul domnește prin dreptate, în puterea lucrării înfăptuite de Isus Hristos, dând viața veșnică. Un iudeu credincios *Legii* putea în cazul cel mai favorabil – dar care niciodată nu a avut loc – să primească viața pe acest pământ ca plată a lucrării lui, dar cel credincios primește astăzi viața veșnică, pentru că Dumnezeu, în baza lucrării Fiului Său preaiubit, îl vede într-o stare cu totul nouă, corespunzătoare hotărârilor Lui veșnice. Dreptatea lui Dumnezeu s-a arătat tocmai prin aceea că ea a dat Fiului Său, care ca Om L-a proslăvit pe Dumnezeu în chip desăvârșit pe pământ, un loc la dreapta Sa, și ea se descopere

astăzi prin aceea că ea nu numai îndreptățește de toate păcatele lor pe cei ce cred în Isus, ci și le dă o viață al cărei țel este slava de dincolo.

Așa cum păcatul a stăpânit prin *moarte*, tot așa stăpânește astăzi harul în *viața* triumfătoare. Va veni ceasul când *dreptatea* va stăpâni, dar atunci va fi vai de aceia care au neglijat timpul harului! Dumnezeu este drept și trebuie să țină la dreptatea Sa. Este imposibil să tolereze păcatul totdeauna înaintea Lui. Dar cât de îngrozitoare trebuie să fie răsplătirea, când a trecut timpul harului mântuitor și aducător de îndreptățire al lui Dumnezeu și judecata Lui atinge pe toți care au neglijat mântuirea Sa, sau au disprețuit-o!

De aceea, ferice de toți care sub domnia harului scapă de mânia care va veni!